

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXVIII. évfolyam 14. szám. 2017. július 15.

Ára 0,80 lej

Svájc: 500 kilométer a felekezeti oktatásért

A bázeli Münster-templom elől indult az 500 kilométer a felekezeti oktatásért program első kilométere június 22-én. Az Erasmus sírját őrző templom előtt sorakozott a kilenc erdélyi és egy holland lelkipásztor, aki a reformáció svájci emlékhelyeit végiglátogatva adományokat gyűjtött a hat erdélyi református kollégiumnak.

Bázelt elhagyva 70 kilométert kerekeztünk a svájci Jura-hegységben. Négy óra kerekezés után Auenstein településre érkeztünk, ahol a helyi református templomban Bardócz Csaba ikafalvi lelkipásztor tartott áhítatot. Ferencz Árpád és Domahidi Nelli lelkészpár volt a vendéglátónk az auensteini parókián. Másnap Zürich felé indultunk útnak. Hatvan kilométer megtétele után érkeztünk meg, ahol Jiří Dvořáček lelkipásztor a város reformációval kapcsolatos vonatkozásait mutatta be. A teológia mellett Zwingli házáat és dolgozószobáját tekintettük meg, majd a város protestáns templomait látogattuk végig. Este alternatív istentiszteleten vettünk részt, ahol a Beatles együttes

közismert dalai – *Imagine*, *Hey Jude* és a *Let it be* – is elhangoztak.

Jiří Dvořáček, Ravasz Hajnalka és a gyülekezeti tagok vendégszeretétét megköszönve Männedorf felé fordítottuk biciklinket. Itt a svájci magyar reformátusok évadzáró konferenciáján vettünk részt, ahol Fodorné Ablonczy Margit lelkipásztor Kálvinról szóló tanulságos előadását is

meghallgattuk. Majd Gede Csongor kolozsmonostori lelkipásztor, a biciklitúra főszervezője a zarándoklatunk célját, eddigi útvonalunkat, és az előttünk álló terveket mutatta be.

Bardócz Csaba

(Folytatása a 4. oldalon)

Kemény-megemlékezés Pusztakamaráson

Kemény Zsigmond-emlékhelyet avattak Pusztakamaráson. A Kemény Zsigmondra és a bárói családra emlékező, istentisztelettel és előadásokkal egybekötött programot a Kolozsvári Református Egyházmegeye imnapjainak harmadik láncszemeként rendezték meg.

Az ünnepségen Oroszhegyi Attila Zsolt helyi lelkipásztor házigazdaként köszöntötte a vendégeket, majd Bilibók Károlyné báró Kemény Fruzsina fejezte ki háláját ősei, családja emlékezetének megőrzéséért és ápolásáért. A pusztakamarási templom udvarán Kemény Zsigmond mellszobrát és restaurált sírkövét, valamint Kemény János és Csóka Rozália sírköveit leplezték le, emellett a Kolozsvár-Törökvágási Egyházközség kórusának szolgálatát hallhatták az egybegyűltek.

Az imnapon dr. Bibza Gábor esperes tartott áhítatot Józsa 4,19–24 alapján hangsúlyozva, hogy „jelt kell állítani az utókornak és önmagunknak, hogy hitünk ne lankadjon.” Az esperes elmondta: egy látható és egy láthatatlan emlékoszlopot helyeztek el Pusztakamaráson, hiszen Kemény Zsigmond szobra és a családi sírkövek mellett az imalánc keretében lélekben Isten dicsőségét hirdették, a jövőbe nézve imádkoztak, de a múltból, a Kemény család példájából, egyház iránt táplált szeretetéből merítettek.

Az emlékhely felavatása után dr. Egyed Emese Kemény Zsigmond emberismeretéről tartott előadást.

Berekméri Gabriella

Bibza Gábor esperes szerint Pusztakamaráson egy látható és egy láthatatlan emlékoszlopot helyeztek el

(Folytatása a 8. oldalon)

Tanulságos igék

Ezékiásról (V.)

Egészség és betegség

(2Kir 20,1)

A betegség része emberi voltunknak. A világ ilyenkor a betegszobára zsugorodik össze, vagy még rosszabb esetben a kórházi szobára. Ki vagy szolgáltatva, másoknak kell gondot viselniük rólad. A testünk egészen másképp viselkedik, s nekünk mindezt fel kell dolgoznunk. Főleg akkor, ha a betegség súlyos, és heteken, vagy hónapokon át elhúzódik. Hogyan tovább? – tesszük fel ilyenkor a kérdést.

Persze a reklámok azt próbálják belénk sulykolni, hogy életünk végéig egészségesek maradhatunk, s ne is foglakozzunk a kérdéssel. De minket nem a reklámok irányítanak, mi hívó emberek vagyunk, ezért ezzel a kérdéssel is szembe kell néznünk. Mi a betegséget is az Istennel való közösségünkben szemléljük. Tudjuk, van menny is, nem csak föld, és hogy az egészség nem abszolút érték számunkra. Mi a betegségünket is Istennel együtt éljük meg, hordozzuk el.

Ezt látjuk Ezékiás király életében is. Ő is súlyosan megbetegszik. Ráadásul akkor, amikor harcban áll az ellenséggel, Jeruzsálemet ostromolják. Hogy mi volt a betegsége, azt nem mondja el a Szentírás. A királyt Ézsaiás próféta látogatja meg. Vajon hívatta őt a király? Ezt sem írja a Biblia. De egy biztos: a prófétát mindig Isten küldi. A próféta üzenete lesújtó a beteg számára: meg fogsz halni, nem maradsz életben. Hát ez kemény üzenet! E látogatás komoly

kérdéseket vet fel számunkra is. Mit mondunk a betegeknek ilyen helyzetben? Ugyanis nem lehet erre receptet adni. Ézsaiás biztos azt mondta, amit az Úr a szájába adott.

Nekünk is minden beteglátogatás alkalmával el kell kérnünk az Úrtól, mit kell tennünk. Mondjuk el például egy rákos betegnek, hogy a helyzete súlyos, vagy igyekezzünk minél jókedvűbben beszélgetni? Egy biztos, a betegágyánál is érvényes a kilencedik parancsolat: ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyoságot, vagyis ne hazudj! Ám az igazság kimondása nem tények közléséből áll csupán. Vigyáznunk kell az igazság mellett az irgalmasságra is. Az igazságot lehet kegyetlenül is kimondani, s ezzel nagy kárt okozhatunk. Az ilyen beszélgetésnél bölcsességre van szükség, Isten pedig megadhatja, hogy tudjunk felkészíteni valakit az Istennel való találkozásra.

Ézsaiás felszólítja Ezékiást, rendelje el házáat. Ma azt mondanánk: végrendelkezzen. Nyilván ez esetben az utódlás kérdése volt a probléma: ki kerüljön a Dávid trónjára? Ránk nézve is igaz, hogy érdemes bizonyos dolgokat elrendelni addig, amíg egészségesek vagyunk.

A próféta üzenete sokkolja a királyt. Sírva viszi ügyét Isten elé. A hívónek soha nem kell szégyellnie könnyeit, életében helye van a sírásnak és szomorúságnak. Még Jézus is sírt Lázár sírjánál. A király szomorúsága érthető, mert még meglehetősen fiatal, erejének teljében van. Szomorúságával Istenhez fordul. Az mindig nagy kegyelem, ha valaki betegségében, nyomorúságában Istenhez tud fordulni.

A király különös imádságot mond. Nem azért kéri életének meghosszabítását, mert fiatal, sem azért, mert nincs még gyermeke, hanem arra hivatkozik, hogy „hűséggel és feddhetetlen szívvel jártam előtted és cselekedtem azt, ami jó volt szemedben” (2Kir 20,4a). Ezt mi, akik a reformatori teológián nevelkedtünk, és azt valljuk, hogy egyedül kegyelemből üdvözülünk, elég furcsának érezzük. Szinte azt mondjuk, hogy Ezékiás imádsága a farizeuséhoz hasonlít, aki szintén a jó cselekedeteire hivatkozott. Vigyáznunk kell azonban, hogy egy ószövetségi embert ne újszövetségi, reformatori mértékkel mérjünk. Az Ószövetségben az ilyen bizonyoságátételek nem önmagasztalások, hanem a szövetségi hűség jelei. Mert Isten abban azok-

Bibliaolvasó kalauz

Augusztus

1.	K	Jóel 1,13–20	1Kor 9,24–27
2.	Sze	Jóel 2,1–11	1Kor 10,1–13
3.	Cs	Jóel 2,12–27	1Kor 10,14–11,1
4.	P	Jóel 3	1Kor 11,2–16
5.	Szo	Jóel 4,1–17	1Kor 11,17–34
6.	V	Jóel 4,18–21	1Kor 12,1–11
7.	H	Jón 1	1Kor 12,12–31
8.	K	Jón 2	1Kor 13
9.	Sze	Jón 3	1Kor 14,1–25
10.	Cs	Jón 4	1Kor 14,26–40
11.	P	Zof 1	1Kor 15,1–11
12.	Szo	Zof 2	1Kor 15,12–34
13.	V	Zof 3	1Kor 15,35–58
14.	H	Hag 1	1Kor 16,1–12
15.	K	Hag 2	1Kor 16,13–24
16.	Sze	Jn 1,1–18	Péld 1,1–9
17.	Cs	Jn 1,19–34	Péld 1,10–19
18.	P	Jn 1,35–51	Péld 1,20–33
19.	Szo	Jn 2,1–12	Péld 2,1–15
20.	V	Jn 2,13–25	Péld 2,16–22
21.	H	Jn 3,1–21	Péld 3,1–18
22.	K	Jn 3,22–36	Péld 3,19–35
23.	Sze	Jn 4,1–26	Péld 4
24.	Cs	Jn 4,27–38	Péld 5,1–14
25.	P	Jn 4,39–42	Péld 5,15–23
26.	Szo	Jn 4,43–54	Péld 6,1–11
27.	V	Jn 5,1–15	Péld 6,12–19
28.	H	Jn 5,16–30	Péld 6,20–35
29.	K	Jn 5,31–47	Péld 7
30.	Sze	Jn 6,1–15	Péld 8,1–11
31.	Cs	Jn 6,16–21	Péld 8,12–21

nak ígér kegyelmet, akik szövetségéhez hűségesek. Újszövetségi nyelven ezt így mondanánk: Krisztusban megújítva képesek vagyunk cselekedni Isten akaratát.

Isten hamar felel a király imádságára prófétáján keresztül. Nekünk olyan Istennel van dolgunk, aki meghallgatja imádságunkat, és kész megváltoztatni döntését. Mi nem a sorsnak vagyunk kiszolgáltatva, hanem az élő Isten kezében vagyunk, aki olyan Megváltót adott, aki hozzánk hasonlóan mindenekben megkísértett, kivéve a bűnt.

Isten még tizenöt évet ajándékoz Ezékiásnak. Gyógyulást ad imádság által. De azt is látjuk, hogy az eszközöket, a gyógyszereket és az orvosi segítséget is felhasználja. Ezt ma így fogalmazhatnánk: imádkozz és vedd be a gyógyszer, amit az orvos felír.

Ezékiásnak azért kellett meggyógyulnia, hogy fia születessen, akin keresztül több száz év múlva megszületik a Messiás. Ha Isten gyógyulást ad, akkor azt mindig az üdvösség érdekében, ígéretei beteljesedéséért teszi. Tudjuk, hogy a beteg nem mindig gyógyul meg, Jézus sem gyógyított meg mindenkit. Pált sem szabadította meg tövisétől, pedig háromszor is könyörgött ezért. Ilyenkor Isten nem hallgatja meg az imádságot? – kérdezhetjük. De igen, viszont nemet is mondhat kéréseinkre, ez az ő joga. Ám ha nem is gyógyul meg mindenki, egyet Isten soha sem tagad meg: az ő kegyelmét, amelyért nekünk hálát kell adnunk.

Lőrincz István

Kórházlelkészek Erdélyben

Kolozsvár

Buzogány Emese, Megyei Sürgősségi Klinika
Elérhetőség: e-mail: buzoganyemese@gmail.com,
tel.: 0740-368663

Balogh Gyöngyi, Onkológia

Elérhetőség: e-mail: gybalogh@gmail.com,
tel.: 0740-295770

Erdélyi Tünde, III-as belgyógyászat

Elérhetőség: e-mail: erdelyitunde68@yahoo.com
tel.: 0740-202151

Marosvásárhely

Korodi Csaba, Megyei Kórház

Elérhetőség: e-mail: csabakorodi62@gmail.com,
tel.: 0723-331317

Lakatos Gabriella, Megyei Kórház

Elérhetőség: e-mail: lakatos.gabriella@gmail.com,
tel.: 0746-091941

Brassó

Magyari János, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: magyariioan@yahoo.com,
tel.: 0721-564553

Szászrégen

Szép Ildikó, Városi Kórház
Elérhetőség: e-mail: szep.eduard@yahoo.com,
tel.: 0726-529977

Bánffyhunyad

Lukács Margit, Városi Kórház
Elérhetőség: e-mail: lukacsmanyyika@yahoo.com,
tel.: 0724-056691

Sepsiszentgyörgy

Orbán Edit, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: edit.orban@yahoo.ca,
tel.: 0729-807973

A közös jövő hit kérdése

Olyan világban élünk, amelyben a hit egyre inkább visszaszorul. Vagy legalábbis nem döntő életforma. Még a keresztyén ember is elbizonytalanodik. Ezért az evangélium fényében állandóan újra kell gondolnia életét. Voltak időszakok, amikor az evangélium tanúságtétele meggyengült, máskor megerősödött. De az egyháznak mindig is az evangélium fényét kell visszasugározni, ez pedig Krisztustól ered.

Népünk számtalanszor volt nehéz helyzetben, de mindig fel tudott ébredni. Hitet kell önteni az emberbe, és ez nagy kihívás. Legnagyobb nyomorúságunk az elbizonytalanodás. Pedig Jézus így tanít: „bízatok, én meggyőztem e világot.”

„Volt már rosszabb is, lesz még jobb is” – tartja egyik közmondásunk. Ezért keresni kell a kapcsolatokat azokkal, akiknek célja a jobb és a tisztább élet megvalósítása. De ugyanakkor tudnunk kell: Krisztus nélkül nincs megújulás sem a társadalomban, sem az egyéni életben.

Nincs nagyobb öröm, mint örömet szerezni másnak. De sokszor mi, keresztyének sem vagyunk tisztában azzal, hogy a világban nem látható módon ugyan, de valóságosan zajlik egy állandó lelki harc, amely annál élesebbé válik, minél inkább végkifejlete felé halad Isten egész világot átfogó üdvterve. Isten ellensége, a Sátán, állandóan azon munkálkodik, hogy minél többet ártson. Igyekszik meggátolni, hogy valaki is elfogadjon Isten kegyelmi ajándékát. A gonosz pontosan ismeri gyengénket, és kihasznál minden kínálkozó alkalmat, hogy elbuktasson. A Szentírás ezért sokszor int éberségre, mi vi-

szont sok esetben engedjük, hogy figyelmünk meglankadjon.

Isten az egyéni életünk vonatkozásában is megengedi a Sátánnak, hogy megrostáljon. Ha győztesként szeretnénk kikerülni e harcból, akkor szilárdan kell állnunk a hitben, és engednünk kell, hogy Isten a próbákon keresztül megtisztítson. Másként még a gondolkodásunkban és cselekedetünkben is lépre csal a kísértő.

Nincs nagyobb öröm, mint örömet szerezni másnak. De sokszor mi, keresztyének sem vagyunk tisztában azzal, hogy a világban nem látható módon ugyan, de valóságosan zajlik egy állandó lelki harc...

Jézus tanítása szerint a keresztyének egymás iránti szeretete az, ami leginkább láthatóvá teszi a világ számára Istenhez és ezáltal egymáshoz való tartozásunkat. Isten egyé formálja azokat, akik Krisztus helyettes áldozatának elfogadásával gyermekeivé váltak. Egymás közötti valódi egység csak ezen az alapon létezhet, és ezt kell kifejezésre juttatnunk, hogy ily módon is megnyerjünk másokat a Krisztusnak.

Be kell vallanunk, sokszor kínálunk támadási felületet az ellenség számára azzal, hogy a gyülekezetben, embertársainkkal való kapcsolatainkban nem törekszünk a nézeteltérések tisztázására: nem vagyunk készek egymásnak megbocsátani, irigykedünk és féltékenykedünk. Ez pedig akadály a annak, hogy Isten áldása kiáradhasson reánk és környezetünkre.

Az egyre jobban sötétedő világban még inkább össze kellene fognunk, egymást segítenünk, bátorítanunk, ha kell, szeretetben inte-

nünk. Hogy helyállhassunk a lelki harcban, s ezáltal a mi Urunk hiteles bizonyágtevői lehessünk. Ezért tehát „józanok legyetek, vigyázzatok; mert a ti ellenségeitek, az ördög, mint ordító oroszlán szertejár, keresvén, kit elnyeljen. Aki nek álljatok ellen, erősek lévén a hitben” (1Pt 5,8–9).

Ajándékozzuk oda életünket Jézusnak, és ennek jeléül céltudatosan menjünk előre. Kétős életvitelünkkel, eltévelyedéseinkkel elszomorítjuk Jézust. Számunkra a Szentírás a hit alapja, Jézus pedig az Istenhez vezető egyetlen út. Nem hiába időszerű ma is a kérdés: „miért mondjátok nékem: Uram, Uram, ha nem teszitek, amit mondom?” (Lk 6,46)

A modern ember úgy gondolta, az emberiség fejlődni fog, a józan ész uralkodik majd. Az emberek pedig békében és egyetértésben élnek egymás mellett. Hittünk a tudomány, a technika, s az értelem előhaladásában. A felvilágosult 20. század háborús tényei azonban kijózanítóak. Az egész világtörténelemben az volt az eddigi legvéresebb évszázad. De azt gondolni, hogy a 21. század jobb lesz, merő ábránd. Jelenleg a földön megszámlálhatatlan ártatlan ember vérént ontják ki. Az emberiség alapvető problémája az ember maga. A baj nem valahol odakint a nagyvilágban van, hanem bennünk. Az egyetlen lehetőség, hogy szembenézzünk az önmagunkban levő gonosszal, és ezt mondjuk: Uram, ne az én, hanem a Te akaratod legyen meg.

Egy öregembertől, aki már túl volt kilencvenedik életévé, megkérdezték: „Szereti ön Jézust?” Az öregember barátságos mosollyal az arcán így válaszolt: „igen, szeretem, de valami ennél is jobbat mondhatok: ő szeret engem.”

Bányai László

Reformátusnak lenni

A reformáció jubileumi évében lapunk sorozatában lelkipásztorok, laikusok igyekeznek megosztani gondolataikat az olvasókkal arról, mit jelent a reformátusság, miért gondolják úgy, hogy érdemes reformátusnak lenni.

A református ökumené gyakorlója

„Isten kegyelméből református keresztyén vagyok” – gyakorta fordul elő e kézzel beírt hitvalló mondat református énekeskönyvekben, bibliákban, kátéfüzetekben. Én is ezt hiszem és vallom. Reformátusnak kereszteltek, és bizonyára református pap fog majd eltemetni. Gyermekeimet e hitre neveltem. Sohasem gondoltam arra, hogy vallásomat feladnám. Sohasem jutott eszembe, hogy más úton kellene járnom.

Alkalmam volt személyesen látni a reformáció bölcsőjét: Luther Márton születése helyét (Eisleben) és tanai kifüggesztésének helyszínét (Wittenberg). Mivel ötszáz éve

még sokan gondolkodtak hozzá hasonlóan, érezték és tudták, hogy az egyházat meg kell újítani. Ennek köszönhető, hogy Luther tette nem elszigetelt, egyszeri cselekedetté vált, hanem megindított egy szűkebb értelemben vallási, ám tágabb lefolyásában társadalmi folyamatot. A reformáció nemzeti identitásmegőrző, embertársakért cselekvő jellege ma már vitathatalan. Amiképpen az is, hogy nemcsak a római katolikus egyháznak volt szüksége reformációra, hanem bizonyos értelemben a ma társadalmának is, azon belül pedig mindannyiunkra ráfér több-kevesebb megújulás. Ilyen értelemben a szűk, vallási fogalom tágabb, egyetemesebb, egyházak feletti értelmezést nyer.

Az ötszáz éves reformáció tiszteletére egy fényképkiállítást és kiadványt állítottam össze, ami az erdélyi református élet jelképeiből mutat be néhányat. A kolozsvári teológia szószerzőtől kiindulva partiumi és erdélyi templomokat, templombelsőket, parókiákat, egyházi tárgyakat és motívumokat, hitbeli és nemzeti értékeket tár elénk. A kereszttelőtől a temetőig követi a református lelket. A fényképekről leolvasható isteni és krisztusi üzenetek éppúgy szólnak a jelennek, a múltnak és a jövőnek: Kezdetben vala az Ige... És az Ige testté lett. Próféták által szólt nekünk régen az Isten. Jézus Krisztus tulajdona vagyok. Örök életnek beszéde van tenálad. Minden gondotokat öreá vessétek! Ne félj, mert én veled vagyok! Én élek, ti is élni fogtok!

Szinérváralja, Szatmárnémeti, Marosvásárhely – megannyi kedves református állomása, helyszíne életemnek. A szülőföld, az emberre formálás, a családi és közösségi háttér, a mindennapi boldogságra találás, az alázat meghatározó

helyszínei. Református vagyok, hűséges református. Ragaszkodom ehhez, de mindemellett teljes mértékben ökumenikusnak tartom magam. Mondhatni: a református ökumené gyakorlója. Valójában kétszeresen ökumenikus: nemcsak a keresztyénségen belül, hanem a világvallások útvesztőjében is. Azaz: hiszem és vallom, hogy a vallásunkhoz való hűségen túl más vallások megismerése és tisztelete saját hitünk megerősítését szolgálja. Hiszem és vallom: oly sok vallási és azon túli villongás terhét hordozó világunkban ez az egyedüli üdvözítő út. Istennek, isteneknek tetsző. Ezt ajánlom másoknak. Hogy békében éljenek a katolikusok és a protestánsok, keresztyének és nem keresztyének, sőt még a szunniták és a siíták is. Élve azzal az áldással, amelyet hétről hétre égre emelt kezekkel megismételnek templomainkban a református lelkészek: „fordítsa az Úr az ő arcát feléd, és adjon neked békességet!”

dr. Ábrám Zoltán

Svájc: 500 kilométer a felekezeti oktatásért

(Folytatás az 1. oldalról)

Meglepetésünkre a magyar gyülekezeti tagok gyors perselyezést indítványoztak, aminek összegét az erdélyi kollégiumoknak ajánlották fel. A konferencia után az aznapra tervezett 90 kilométert letekerve az Alpokkal szembeni Hellbühl településre érkezünk.

A vasárnapi zarándoklatunk Hellbühlből indult. Luzern központjában egy templomba akarunk bemenni – biciklis öltözetben –, de egy túlbuzgó hívő enyhén szólva kitessékelt minket. A *Dona nobis pacem* (Uram, adj nekünk békét!) dalt elénekelve tovább folytattuk utunkat. Nemsokára már a Pilátus-hegy alatt feszültek a láncok a bicikliken, hiszen több kapaszkodót kellett megmászunk. Több százméteres emelkedő tette próbára erőnket. Az utolsóhoz már csak az adott erőt, hogy hamarosan az aznap esti szálláshoz kellett megérkeznünk Brüningpassba.

Szárnyra keltünk, mint a sasok

Ha vasárnap „Pilátus alatt szenvedtünk”, akkor a hétfői napról röviden a „szárnyra keltünk, mint a sasok” mondattal számolhatunk be, mert Brüningpassból Merligenbe lefelé valósággal szárnyaltunk, ami kicsit sem veszélytelen, hiszen a legkisebb figyelmetlenség is balesetet okozhat. Hálásak vagyunk, hogy a merlingeni Krisztushordozók közösségéhez épségben és jó időben érkezhettünk meg, így arra is jutott időnk, hogy a Thuni-tó vizében megmártózzunk. Az itteni közösség esti imaórája után a saját imaközösségünket is megtartottuk. Kelemen Attila Csongor, kampeni doktorandusz tartotta meg az áhítatosorozatunk soron következő alkalmát, a holland testvérünkre való tekintettel angolul. A felvezető után a szabad akarat és az eleve elrendelés kérdéséről kezdődött éjszakába nyúló beszélgetés.

Másnap Thunig gurultunk a biciklivel, ahol járművet váltva Svájc leghosszabb folyóján, az

Bernben, Svájc fővárosában az erdélyi túrázók a magyar református testvérek vendégszeretétét élvezték

Aaren csónakáztunk a fővárosig, Bernig. Itt a püspökség épületét kerestük fel, ahol a zsinat alelnök asszonya, Pia Grossholz (ami nálunk püspökhelyettesnek felel meg) fogadott minket. Bernben magyar református testvéreink vendégszeretétét és kényeztetését élvezhettük, amit ezúttal is köszönünk.

Bernből korán reggel indultunk, mert a szerdai napon a biciklis zarándoklatunk leghosszabb szakasza következett. Erős ellenszélben kellett kerekeznünk, viccesen ezt úgy fogalmazhatjuk meg, hogy amikor nem tekertünk, épp fékezni kellett, mert a szembeszél különben visszafelé vitt volna minket. Lausanneba érve azt is átélhettük, milyen lett volna úgy biciklizni, hogyha zuhog az eső. Az utolsó 5 kilométert ugyanis zuhogó esőben tettük meg.

A genfi emlékfal előtt

Az utolsó nap Lausanne-ból rajtolt. Az eső a biciklis zarándokcsapatunkat nem kímélte.

Bőrig ázva ugyan, de hősiesen gurultunk be a genfi szálláshelyre, ahonnan átöltözés után a Reformáció Nemzetközi Emlékművéhez kerestünk. 500 kilométerrel a hátunk mögött a genfi emlékfal előtt a tiszteletkörök megtétele után zsoltárokat énekelve adtunk hálát azért, hogy az Úr a reformátorokat felhasználta az egyház megújításához, és 500 éven át azt megtartotta, és nem utolsósorban azért is, hogy e maroknyi csapatot megsegítette a hosszú út megtételében.

Az emlékmű előtt elmondott imádságban Gede Csongor a felekezeti oktatásért, a református kollégiumokért, az azokban tanulókért is hálát adott. Június 29-én a csomagolás után rövid városnézés következett. Felkerestük a Szent Péter-katedrális, ahol Kálvin János is szolgált. Ezt követően a genfi magyar reformátusok által használt kápolnához zárandokoltunk, ahol Gede Csongor igehirdetése után a genfi magyar testvérekkel közösen úrvacsoráztunk.

Holland testvérünktől, Evert Krone-meijertől búcsút véve a kilenc lelkipásztor (Bardócz Csaba ikafalvi, Batizán Attila szentgericei, Császár Béla magyarórdi, Gede Csongor kolozsvári, Kelemen Csongor inaktelki, Les Zoltán marosvásárhelyi, Szántó Mihály mezőbodoni, Szász Loránd farcádi és Tökés Attila gegesi) hazaindult. Svájci küldetésünket bevégezve az erdélyi kollégiumoknak adományt gyűjtve Erdély felé vettük az irányt. Eleinte számunkra is szokatlan volt, hogy nem a kerékpárt, hanem a kisautóbusz kormánykereket kellett tekergetni, de a svájci összehangolásnak meglett az eredménye, mert egymást felváltva huszonnégy órán belül már meg is értünk Kolozsvárra.

Hálásak vagyunk Istennek, hogy küldetésünket sikerre vihettük. Hogy rengeteg ember, szervezet, gyülekezet akadt, aki a megszólításnak eleget tett és segítette az ötlet megvalósulását. És hálásak vagyunk azért is, hogy a Svájcban eltöltött idő alatt nemcsak ismereteink, kapcsolataink gyarapodtak, hanem kiváló lelkészcsapat kovácsolódott össze.

A genfi emlékmű előtt. Gede Csongor és társai a felekezeti oktatásért és a kollégiumokért imádkoztak

Nem test és vér ellen harcolunk

Nemzetközi világima-találkozó Washingtonban

Az üldözöttek személyes történetével teljes és a felelős cselekvés útjait-módjait kereső világima-találkozó után Franklin Graham, a szervező Billy Graham Evangélizációs Társaság elnöke terjesztette elő a zárónyilatkozatot a világszerte üldözött keresztyének védelméről. A Washingtonban tartott imavilágcsúcson 130 országból hatszáz küldött vett részt.

A háromoldalas nyilatkozatot átszövik az események, a világméretű keresztyénüldözés aktualitásai által hangsúlyossá tett bibliai idézetek. A záródokumentum bibliai felvezetője a péteri tanítás: „*Szeretteim, a szenvedés tüze miatt, amely megpróbáltatásul támadt közöttetek, ne csodálkozzatok úgy, mintha valami meglepő dolog érne titeket. Sőt, amennyire részesültök Krisztus szenvedésében, annyira örüljétek, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is ujjongva örülhessetek. Boldogok vagytok, ha gyaláznak titeket Krisztus nevéért, mert a dicsőség Lelke, Isten Lelke megnyugszik rajtatok.*” (1Péter 4,12–14)

Franklin Graham zárószavaiban szólt arról, hogy az üldözött keresztyének védelmének világtalálkozója három napján gyakran beszélgetett azokkal a kopt keresztyénnel, akiknek a hozzátartozóit a líbiai tengerparton végezték ki az ISIS, az Iszlám Állam katonái. Lefejezésük előtt készítették a megrendítő filmet, ami azóta többször körbejárta a világot. (Az egyiptomi keresztyéneknek az iszlám tengeren való helytállásáról, megrendítő szeretetszolgálatáról olvasható magyarul egy új könyv Maggie Gobranról, a kairói kopt Teréz anyáról, amit az olvasók figyelmébe, kiváltképpen iskolák, fiatalok, tanárok, s egyházak figyelmébe ajánlunk.)

Találkozott azzal a mexikói testvérrel is, akít rendszeresen megvernek keresztyén hité-

ért hazájában, templomukat pedig felgyújtották. Ilyen és hasonló megrendítő történetek garmadája hangzott el a három napon. Az áldozatok és az üldözöttek inkognitójának megőrzése

személyük védelmét szolgálja. „Mi itt az USA-ban messze vagyunk e borzalmaktól, mégis közel azokhoz, akikkel mindez történik. Kötelességünk imádkozni értük, azokért, akik Jézus Krisztus drága nevéért viselik el a szenvedéseket” – fogalmazott Franklin Graham.

A zárónyilatkozatot a búcsúülésen fogadták el, amelyben feladatként jelölték meg:

– *előmozdítani a gyors és hiteles tájékoztatást a világszerte üldözött keresztyének helyzetéről és segíteni őket így is nehéz helyzetükben;*

– *imádkozni fáradhatatlanul, és világszerte erre ösztönözni a keresztyéneket azokért, akiket üldöznek, hogy lelkük, gondolkodásuk és testük öríztessék meg az emberi bűn tisztátalanságaitól;*

– *gyakorlati segítséget nyújtani a szükségben lévőknek, ahol csak lehet, közvetlenül és személyesen vagy közvetetten, szervezetek útján;*

– *személyekkel, szervezetekkel, kormányokkal együttműködni azért, hogy tényleges védőakciókat lehessen elindítani a Jézus Krisztusban hívő üldözöttek védelmére;*

– *követni a bibliai megbízatást egymás segítése érdekében, felmutatva Krisztus szeretetének példáját és erejét a legsúlyosabb helyzetben élők biztatásával;*

– *megerősíteni világszerte a keresztyén bizonyágtételt és bizonyágtévőket az evangélium hirdetésével, s ezt megalkuvás, kompromisszumok, félelem nélkül folytatni.*

A imavilágcsúcs gondolatát és megszervezését is bibliai igék Szentlélektől megelevenített inspirációja indította el, és a Biblia adja meg a nyilatkozat lelki talaját. Hogy mindaz, ami felelős magvetésként az üldözött keresztyének védelmére megtartott világcsúcson elhangzott, termékeny lelki talajba hulljon, s

megteremje azt imában, felelős tettben, amiért megszületett. Így most ezt a jelentést mi is azzal az igével zárjuk, ami a nyilatkozat zárójelentésében áll: „*Mert mi nem test és vér ellen harcolunk, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen, amelyek a mennyei magasságban vannak. Éppen ezért vegyétek fel Isten fegyverzetét, hogy ellenállhassatok a gonosz napon, és mindent leküzdve, megállhassatok.*” (Ef 6,12–13)

Bevándorlás?

Nő a terrorizmus veszélye

A nagy múltú brit Chatham House királyi közvélemény-kutató intézet nemrég nyilvánosságra hozta annak a felmérésnek az eredményét, amit a muszlimok európai beutazásával kapcsolatosan készítettek.

Az Egyesült Államok 45. elnökének, Donald Trumpnak az a döntése, hogy hét iszlám államból 90 napra felfüggesztette a muszlimok beengedését az Államokba, nemcsak egyetértést, hanem tiltakozást is kiváltott. Angela Merkel német kancellár felhívta Trump elnököt, s „elmagyarázta” neki az ENSZ menekültügyi konvencióját, de úgy tűnik, nem sok eredménnyel. A londoni polgármester, Sadiq Khan pedig azt nyilatkozta, hogy az USA elnökét addig ne hívják meg Angliába, amíg fenntartja korlátozását. De mi a helyzet az európai polgárok véleményével?

Erre a kérdésre a Chatham House Közvélemény Kutató Intézet kereste a választ. Tíz európai országban 10 000 interjúalanyt kérdeztek meg, ezer főt országonként. A kérdezést 2016 decembere és 2017 januárja között készítették. Az egyik mondat így hangzott: „meg kell tiltani minden további bevándorlást a muszlim országokból”. A megkérdezetteknek 55 százaléka egyetértett ezzel a megállapítással. Akik tartózkodtak a válaszdástól, azok 25 százalékot tettek ki, akik nemet mondtak erre, azoknak az aránya 20 százalék volt. Legtöbbször Lengyelországban értettek egyet a korlátozással (71 százalék), valamint Ausztriában (65 százalék). Németországban a megkérdezetteknek 53 százaléka értett egyet a korlátozással, a legkevésbé Spanyolországban (41 százalék). Az is kiderült a felmérésből, hogy a muszlim bevándorlás elutasítása főként az idősebb lakosság körében magasabb.

Lengyelország és Ausztria után a legmagasabb az elutasító véleményen lévők száma a már terrorista akciókat elszenvedett Belgiumban volt, mintegy 63 százalékkal. Körülbelül ugyanennyi az elutasítók aránya hazánkban

is (63). Magasabb még az elutasítók aránya az ugyancsak terrorista akcióktól megpróbált Franciaországban (61). A gyalogos migránsok által erősen érintett Görögországban 58 százaléka a tiltakozók aránya. A többiekhez képest alacsonyabb Németország és Itália mutatója (52, illetve 51 százalék).

Érdekes, hogy más tanulmányokkal is többé-kevésbé összhangban van ennek a felmérésnek az eredménye. Az elmúlt évben az amerikai Pew Research Center is végzett kutatásokat tíz európai országban. A kérdés az volt, hogy egy-egy ország közvéleménye milyen állásponton van az ott élő vagy az országot érintő muszlimokról. Magyarországon volt a legmagasabb a negatív vélemény, 72 százalék. Itáliában 69 százalék, Lengyelországban 66 százalék volt hasonló véleményen. Németországban ez meglehetősen alacsony volt (29). Sokan voltak, akik úgy vélték, a menekültek Európába áramlásával növekszik a terrorizmus esélye. A megkérdezetteknek 59 százaléka vélekedett így – tavaly.

dr. Békefy Lajos

Melanchton a fél világgal levelezett

Máig kikutathatatlan és megfoghatatlan Melanchton Fülöp (1497–1560) egyetemi tanár, neves reformátor levelezésének mértéke. Valóságos megszállottja volt a levelezésnek, csaknem tízezer hátrahagyott levelét ismerjük.

Írásai nem Mikes-féle levelek voltak. Tollat ragadott tanárként, nyelvészként, bibliafordítóként és tanácsadóként, felkért szakértőként, ajánló tanítóként. Ez a precízen dolgozó ember írásban rögzítette gondolatait, kéréseit, tanácsait és véleményét; a levél írása előtt alaposan meggondolt minden szót, a neki feltett kérdésekre szabatosan válaszolt.

A fél világgal levelezett. Címzettei közé tartozott két király és a velencei dózse is. VIII. Henrik angol uralkodó többször tett kísérletet, hogy ezt a világhírű tudóst országába csalja. 1535-ben ugyanezt I. Ferenc francia király is megpróbálta. Fejedelmekkel, főurakkal, nemesi családokkal, városi tanácsosokkal, egyetemekkel állt levelezésben. Témái szinte áttekinthetetlenek: iskolaalapításhoz adott tanácsot vagy készített terveket. Megkeresték őt nehéz kérdésekkel, mint ahogy a kiélesedő politikai helyzetben is sokszor kértek tőle útmutatást. Mert Melanchton nemcsak az

Philipp Melanchthon (Lucas Cranach munkája)

egyetemi katedrán állta meg a helyét, hanem a napi politikában is otthonosan mozgott. Sok levelét fűszerezte egy-egy ókori klasszikus idézettel.

A magyarokról meglepően pontos képe volt. Osztotta korának törököktől való félelmét, a

magyarokkal együtt aggódott az országszakadás miatt. Bucernek, a strassbourgi reformátornak 1549. február 4-én írta: „Ferdinánd király Magyarországról Prágába érkezett. Ha nem is kívánja elűzni a hívő lelkészeket, mégis nagy kavarodás lesz. A magyarok azt mondják: vegye el vagyonunkat! Vegye el életünket! Az Isten ígését és a lelkünket el nem rabolhatja! Tegnap jött egy magyarországi városi tanácsos azzal a kéréssel, hogy Wittenbergből küldjünk városa számára lelkipásztort.” 1551. november 30-án Henneberg grófnak írja levelében: „azonfelül szeretném tudomására hozni, hogy október 27-én Magyarországon a törököt sikerült Isten kegyelméből megfutamítani, állítólag nyolcezer török katona esett el, és néhány löveg esett zsákmányul”.

Jó hírközlői egykori tanítványai közül kerültek ki. Ismerjük közülük Gyalui Torda Zsigmond nevét, aki Melanchton kérésére, nemcsak további tanulmányai tervéről tájékoztatta, hanem arról is, hogy az evangélium ügyének a török uralom alatt sokkal nagyobb szabadsága van, mint a Habsburgok által uralt Magyarországon.

A tízezer levél elolvasásakor nem tud szabadulni az ember attól a gondolattól, hogy ez az egyetemesen elismert gondolkodó, a napi emberfeletti munkája mellett honnan vette az időt és az erőt leveleinek megírására.

A reformáció festője, Cranach

Általánosan elismert vélemény szerint Lucas Cranach (1472–1553) a reformáció festője volt. Ő örökítette meg a wittenbergi reformátorok arcvonásait, máig is az ő képei alapján ismerjük az akkor élt teológusokat, tanácsosokat,

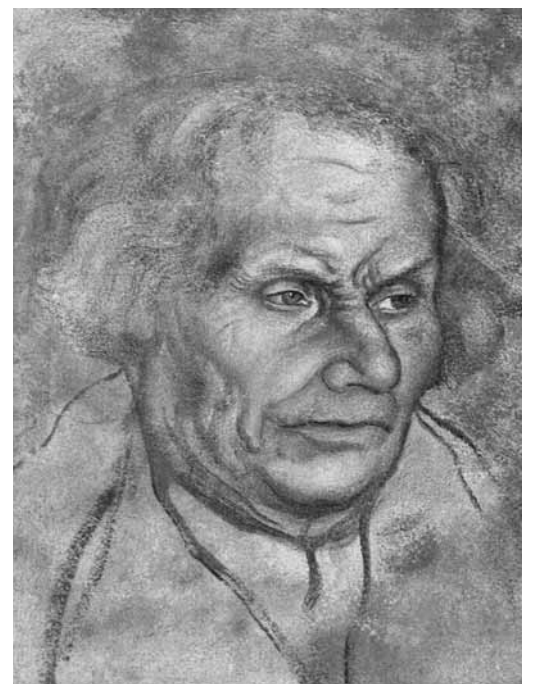

uralkodókat. Számos portrét készített barátjáról, Luther Mártonról, sőt szüleinél is.

Lucas Cranach festőcsaládból származott, mestersége alapjait édesapjától tanulta el. Néhány évig Bécsben élt, ahol megismerkedett a humanistákkal és a dunai iskola festőivel. Amikor visszatért Thüvingiába, Bölcs Frigyes választófejedelem szolgálatába állt. Mint udvari festő, megrendelésre kellett dolgozzon, de Lutherrel kötött barátsága egész munkásságára hatással volt. Hamarosan népes műhely alakult ki körülötte, a fiai is nála dolgoztak.

Wittenberg a reformáció idején vette át a vezetést a német könyvnyomtatásban. Cranach is lelkes támogatója és közreműködője lett a könyvkiadásnak: számos címlapot készített. A lutheri Biblia első részének, a híres Szeptemberi Testamentumnak a kinyomtatásához Lucas Cranach és Christian Döring adták össze a pénzt. A fametszeteket is Cranach készítette. A döntő esztendőben Luther Márton számára ők nyújtották a legtöbb anyagi és gyakorlati segítséget.

Bányai László

Luther apjának portréja (Cranach)

Lélekben lecsendesítettek a megpróbáltatások

A 77 éves Rózsika néni betegségéről, betegápolásról

A Kolozsváron élő Rózsika néni élete folyamán sok mindent tapasztalt. Gyerekkorában a háborút is átélte, harmincéves korában pedig a cukorbetegség vált élete részévé. Vele beszélgetett Buzogány Emese kórházlelkész és Mihály Noémi, az Agnus Rádió *Kézen fogva* egészségügyi műsorának szerkesztője.

M. N.: Általában meghatározó egy ember életében, hogy hol születik, hol nevelkedik.

– Kolozsváron születtem és nevelkedtem. Gyerekkoromat a háború alatti és utáni évek határozták meg. Szüleimnek és nagyszüleimnek is nehéz évek voltak ezek, de öcsémet és engem igyekeztek megóvni a háború borzalmaitól és lehetőség szerint mindent megadni, hogy gyerekkorunk boldog legyen. Az egyetemi felvételi nem sikerült, elég hamar jó állást kaptam, többet nem próbálkoztam. 21 éves koromban férjhez mentem, az esküvőt a Farkas utcai templomban, később a katolikusoknál is megtartottuk, párom ugyanis katolikus volt. Az ökumenét egymással éltük meg, elfogadtuk egymás vallását, vasárnaponként és ünnepeken először tíz órakor a református templomba mentünk, utána mindketten a Szent Mihály-templomba. Soha nem volt még egy megjegyzésünk sem.

M. N.: Mennyi ideig éltek együtt?

– Negyvenhárom évet éltünk szeretetben, boldogságban, néha megpróbáltatásokban, utána magához hívta férjemet a Jóisten, megözvegyültem. Biológiai okokból gyermekem nem volt, úgyhogy teljesen egyedül maradtam, rokonaim nincsenek Kolozsváron. Barátnőim mind családosak voltak, betegek, majdnem mindegyik idősebb volt nálam. Úgy alakult, hogy jobban megértettem magam velük. Sokat imádkoztam, kérve Istent, segítsen megmutatni, mivel foglalkozzak. Biztos vagyok benne, hogy imádságomat meghallgatta. A szomszédnak, akit gyerekkoromtól ismertem, jött a fia, hogy segítsek a 93 éves édesanyját gondozni. Elvállaltam. Orvosnő volt, sokszor jött fel hozzánk gyerekkorunkban. Három évet gondoz-

tam. Hozzá voltam szokva a betegápoláshoz. Ott voltam akkor is, amikor meghalt.

M. N.: Hogyan élte meg mindezt?

– Nem voltak könnyű pillanatok. Görögkatolikus volt, az imádságoskönyve mindig nála volt. Ahányszor csak mentem, mindig azt olvasta. Jó lelkű asszony volt: orvosként és emberként egyaránt. Nemsokára hallottam a kolozsvári Agnus Rádióban, hogy egy kórházlelkész önkéntest keres. Így ismerkedtem meg Buzogány Emese kórházlelkésszel. Egy ideig bejártam a kórházba, azonban betegségeim miatt ezt később nem tudtam vállalni. A kapcsolatot mégsem szakítottuk meg, Emese szólt, ha valaki beteg, hogy imádkozzak érte. Ő ismertetett meg egy szintén egyedülálló beteg hölggyel, akivel egymást támogattuk, és persze megbeszéltük betegségeinket. Mai napig tartjuk a kapcsolatot, de most már csak telefonon beszélünk – naponta.

M. N.: Emese milyen munkatársat ismert meg Rózsika néniiben?

Buzogány Emese: Pontos, lelkiismeretes személyt, aki mindig teljesítette azt, amit felvállalt. Megegyeztünk abban, hogy mivel ő cukorbeteg, az ilyen kórházban szenvedőket látogatja majd a kórházban. Úgy gondoltuk, hogyha ő ebben a betegségben szenved, elég jól ismeri ezt a világot, így megfelelő támogatást nyújthat. Utólag beszámolt arról, hogy milyen érdekes találkozásai voltak. Időnként nehézkes volt, amikor a román nemzetiségű betegek kissé támadóan viszonyultak hozzá, de amikor látták a békés szándékot és a segíteni akarást, értékelték a jelenlétét. Minden bizonnyal lelki támaszt nyújtott a betegeknek, mert különleges tulajdonságokkal áldotta meg az Úristen, s mélyen

át tudta érezni a szenvedők helyzetét, mert cukorbetegségben szenvedő férjét is évekig ápolta. Ismerte a betegek lelki világát s leginkább a cukorbetegéket.

M. N.: Volt-e olyan fordulópont, amikor válsághelyzetbe került?

– A cukorbetegségben harmincéves koromtól szenvedek, férjemmel sokat sétáltunk, ami tudom biztosan, hogy minden cukorbetegnek kimondottan jól tenne. A szombatok mindig az erdőben teltek, nálunk a kirándulás a séta volt, nem ültünk le. Diétáztam, néha vétettem is, de nem volt komoly problémám. Csak az inzulint szedtem, nem állt elő semmilyen mellékhatás, a cukorbetegségnél ugyanis ez nagy baj. Sajnos nyugdíj után egy évvel egyszerre betegedtünk meg a férjemmel: egy szerencsés kimenetelű agyvérzésen estem át, ám utána sokféle kezelésre kellett járnom. Közben férjem még betegobb lett: tizenegy évig feküdt ágyban. Mindvégig azért imádkoztam, segítsen a Jóisten, hogy ápolni tudjam, nehogy én legyek betegobb.

M. N.: Mi vagy ki volt, aki segített ebben az időszakban?

– Először is a férjem, aki nagyon megértő, csendes beteg volt. Mindig hallgatott rám, egyetértett az ötleteimmel. Amikor nehezebb dolgot kellett végezni, egy szomszéd segített: kiemelni az ágyból, megborotválni. Nem volt szabad emelnem, retinaleválás fenyegetett. És az imádság sokat segített, erőt adott, mindent el tudtam végezni.

M. N.: Hogyan változtatta meg ez az időszak?

– Lelkileg megváltoztatott, másképp közeledtem az emberekhez, megértőbb lettem. Hogyha megsértettek, nem háborodtam fel. Arra gondoltam, az illető személynek biztos nehéz napja volt. Korábban sértődős voltam, haragot tartottam, de valahogy ezek az érzések mintha maguktól elmúltak volna. Tudtam imádkozni a betegekért. Most is minden betegért imádkozom: ismerősért, ismeretlenért. Lélekben lecsendesedtem, ez megnyugtató, jó dolog, kegyelem Istentől. Megkaptam azt, amit Jézus mondott: az én békességemet hagyom rátok. Én ezt érzem minden nap. Ezáltal önmagammal is megbékéltem.

B. E.: Nagy kincs, hogyha tényleg békesség van a szívünkben...

– Gyerekkoromtól keresztyénnek neveltek, jártam vasárnapi iskolába, templomba. Most jöttem rá: akkor válik igazi keresztyénné valaki, amikor leül legalább egy fél órát Bibliát olvasni. Mivel nyugdíjas vagyok, több időm van. De úgy érzem, nekem is lett volna egy félórám abban az időben, amikor dolgoztam, hogy Bibliát olvassak és belemélyedjek jobban Isten dolgaiba. Elég lenne, ha a Miatyánkban elmélyülnénk és végiggondolnánk: mit kérünk, s ebből vajon mit tartunk be? Így értem el azt, hogy megváltozok. Ne gondoljuk azt, hogy ha megpróbáltatás ér, akkor azzal Isten büntet. Vegyük úgy, hogy ez figyelmeztetés, és Isten azt üzeni nekünk: eltérél tőlem, gyere, mert várlak. Ezáltal mindenki megkapja a vigaszt, a reményt, félelmeit elüzi az Úr. Nekem is elüzte, mert egy időben tele voltam félelmekkel.

Mihály Noémi szerkesztő, Buzogány Emese kórházlelkész és Rózsika néni az Agnus Rádió stúdiójában

Hírek – Események

• **Hármas könyvbemutató.** Az Erdélyi Református Egyházkerület Múzeumában június 20-án hármass könyvbemutatót tartottak. Az

eseményen a Buzogány Dezső, Dáné Veronka, Sipos Gábor, Kolumbán Vilmos József és Ősz Sándor Előd által szerzett *Erdélyi református zsinatok iratai* című forráskiadvány két kötetét Buzogány Dezső professzor mutatta be. A *Non videri, sed esse* című kötet – amely a tavaly megszervezett egyháztörténeti konferencia 26 előadójának munkáját tartalmazza – a 60 éves Buzogány Dezső tiszteletére jelent meg. Az Erdélyi Református Egyháztörténeti Füzetek sorozat 22. darabjaként megjelent kiadványról Kolumbán Vilmos teológiai professzor beszélt a jelenlevőknek.

• **Nőszövetségi találkozó Magyarregénben.** Több mint 150 személy vett részt a magyarregéni templomban szervezett nőszövetségi találkozón, amely a szeretet, család,

anyaság, a hitben gyökerező élet értékei köré épült. Az igét Szegedi László brassói esperes hirdette. A rendezvényen Árva Bethlen Kátára emlékeztek, aki hitével, cselekedeteivel ma is példaként szolgál mindnyájunknak. A helyi nőszövetség elnöke, Újfalusi Ibolya köszöntőszavaiban Bethlen Kata gondolatát idézte az író mély hitére és Isten akaratában való megnyugvására utalva: „ha tetszik Istennek, akkor nekem is tetszik.” Ezt követően Meister Éva színművésznő Árva Bethlen Kata monodramáját adta elő.

• **Gyermekkórusok Hodgyában.** A reformáció emlékére jegyében Hodgyában először mutatkoztak be a Székelyudvarhelyi Ref. Egyházmegye gyermekkórusai. Az egyházkerület közreműködésével szervezett rendezvényre több mint kétszázan érkeztek. Juhász Zoltán hodgyai lelkipásztor kiemelte, milyen sok mun-

Kemény-megemlékezés Pusztakamaráson

(Folytatás az 1. oldalról)

Rabocska László Pusztakamarás és a Kemény család viszonyáról beszélt, majd Gergely Zoltán szobrász a síremlékek megmentésének folyamatát, a 2013-ban indult munkálatokat mutatta be. Oroszhegyi Attila lelkipásztor elmondta: a továbbiakban Kemény Zsigmond- emlékszóbat szeretnének kialakítani.

Kemény Zsigmond leveleiből idézve Egyed Emese átfogó képet alkotott az író természetéről, kutatói szelleméről és tevékenységeiről. Rámutatott: Kemény mindig a miértre kereste a válaszokat, Erdély története, a történelem ti-

tokzatos mozzanatai, ellentmondásos pillanatai, a társadalmi problémák, a nemesség szerepe, valamint az élet és a lélek alapvető kérdései folyamatosan foglalkoztatták.

Rabocska László a Kemény család történetét, az egész Erdély területén szétszóródott családtagok, szerteágazó rokoni szálak sorsának alakulását foglalta össze, kitérve a pusztakamarási ágra. Az előadó kutatása során az összes olyan települést felkereste, amely a Kemény családhoz köthető. Beszélt a pusztakamarási kúriáról, az épület pusztulásáról, kitért a református templomban elhelyezett családi címerekre, valamint bemutatta

Kemény Zsigmond ma is élő emlékezetét.

Az egyházmegyei imanapokat márciusban indították el a Kolozsvári Ref. Egyházmegyében. A Presbiteri Szövetség szervezésében öt templomban imádkoznak egyházunkért, családjainkért, gyermekeinkért és fiataljainkért, népünk megmaradásáért, valamint a szórványban élőkért. A kolozsvári Kakasos-templom, a magyarfenesi és pusztakamarási gyülekezet után a nyár folyamán a hidelvi és a törökvágási egyházközségek is bekapcsolódnak az imaláncba.

Koszorúzás a Kemény-szobor előtt

kát igényel a dalolás, hogy ne egyéni, hanem közös hangon szólaltassák meg a műveket. „Idén azért adunk hálát, hogy voltak olyan személyek, akiken keresztül Isten elvégezte az egyház megújítását. Együttlétünk vezérgondolata: nemcsak az őseket követjük, hanem azt, akit őseink követtek, Jézust”. A találkozó alkalmával készült egy pásztorbot, amelyet a hodgyai származású Pálfi Béla faragómester ellátott az emlékévé és a találkozó szimbólumaival: a bevészt ötszázassal, a nappal, a holddal és a templomra mutató jellel. Az idei házigazda egy évig őrzi, majd továbbadja az emléktárgyat.

Isten akaratát elfogadva, fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

id. Köblös Domokos

nyugalmozott református lelkipásztor

életének 77. évében, június 19-én szerető szíve megszűnt dobogni.

Folyó év június 18-án helyeztük örök nyugalomra a székelyszenterzsébeti református templomkertben.

A gyászoló család

Úrvacsorai kelyhek készítésével és egyházi tárgyak restaurálásával foglalkozom. Elérhetőségek: 0264-433241; 0765-128601.

Imrei Imre ötvösmester, Kolozsvár

ISSN-1223-8848

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz. Telefon: 0731-019404

Drótposta: uzenet@reformatus.ro

<http://www.reformatus.ro/uzenet.html>

Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrünk meg

és nem küldünk vissza.

A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában Felelős vezető: Dávid Zoltán